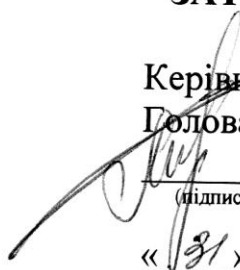

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи/
Голова НМК

 Голубов А. Є.
(підпис) (ініціали та прізвище)

«31» серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

КРИМІНОЛОГІЯ
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 08 Право
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 081 Право
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: Право
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2020 рік

Робоча програма КРИМІНОЛОГІЯ

(назва дисципліни)

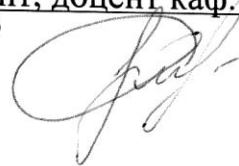
для студентів за спеціальністю 081 Право

освітньою програмою Право

«31» серпня 2020 р., 19 с.

Розробник: Філіпенко Н. Є. канд. юрид. наук, доцент, доцент каф. 702.

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри права

(назва кафедри)

Протокол № 1 від «31» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри д-р юр. наук, проф.

(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Г.О. Спіцина

(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів: 5	Галузь знань <u>08 Право</u> (шифр та найменування) Спеціальність <u>081 Право</u> (код та найменування) Освітня програма <u>Право</u> (найменування) Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Цикл загальної підготовки
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2020/2021
Індивідуальне завдання - не має		Семестр
(назва)		4-й
Загальна кількість годин : денна – 56/150		Лекції*
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2, 2 самостійної роботи студента – 2, 2		32 годин
		Практичні, семінарські*
		24 годин
		Лабораторні*
		годин
		Самостійна робота
	94 годин	
	Вид контролю	
	модульний контроль, іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить для денної форми навчання – 56/150.

¹⁾ Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину в залежності від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча навчальна програма розроблена на основі галузевих стандартів вищої освіти. Курс призначено для слухачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (денна форма навчання). Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі «Право». Кримінологія – комплексна наука, яка вивчає закономірності злочинності, особу злочинця, причини й умови злочинності, її окремі види, напрями та заходи запобігання їй. Як суспільна наука вона теоретично узагальнює і систематизує об’єктивні знання предмета, на основі аналізу даних кримінологічних досліджень описує та прогнозує розвиток його складових явищ.

Навчальна дисципліна «Кримінологія» складається з Загальної й Особливої частин, в яких розглядаються теоретичні та прикладні питання науки. Загальна частина містить понятійний апарат кримінології (поняття злочинності, її природа, кількісно-якісні показники, особа злочинця, причини й умови злочинності і окремої злочинної поведінки, методики кримінологічних досліджень, теорія запобігання злочинності). Особлива частина кримінології присвячена кримінологічній характеристиці, особі злочинця, причинам, умовам та запобігання окремим видам злочинних проявів, які поділяються за їх мотивацією, контингентом злочинців, локалізацією тощо).

Курс передбачає проведення очних лекцій, практик, семінарів-консультацій з тематики курсу за участю викладача і самостійну роботу студентів з постійним консультуванням, методичної та організаційної підтримки в дистанційному режимі. В курсі передбачена робота в форумах, участь в дистанційних семінарах, виконання практичних завдань, практикумів, контрольних завдань, написання есе та складання дайджестів, проведення комп’ютерного тестування. Вивчення курсу супроводжується розробкою викладачами тестів з навчальної дисципліни. Після закінчення навчання тести використовується викладачем для навчання та контролю навчальної діяльності студентів.

Метою викладання навчальної дисципліни «Кримінологія» є формування фахово підготовлених високо освічених спеціалістів-юристів, спроможних здійснювати на належному рівні юридичне забезпечення у різних галузях та сферах суспільного життя.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є злочинність як соціально-правовий феномен, особа злочинця, детермінанти злочинності, заходи запобігання злочинності та кримінологічний аналіз окремих видів злочинності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Кримінологія» є: формування у студентів науково обґрунтованих уявлень про сучасний стан злочинності в Україні та світі, про її тенденції та фактори, що впливають на її структуру та динаміку, особу злочинця та його характерні риси, а також про систему заходів боротьби зі злочинністю і окремими її видами; вмінням

самостійного комплексного аналізу кількісно-якісних показників злочинності, організації та впровадження заходів запобігання злочинності у територіальному масштабі.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК).

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК9. Здатність працювати в команді.
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
- ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК).

- СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
- СК2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
- СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
- СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.
- СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
- СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування

норм матеріального і процесуального права.

- СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
- СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
- СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
- ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.
- ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
- ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
- ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
- ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
- ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
- ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
- ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.
- ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
- ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
- ПРН14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.
- ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
- ПРН 17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

- ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

- ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

- ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

- ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

- ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна «Кримінологія» інтегрована до блоку споріднених наук та пов'язана з положеннями багатьох юридичних та неюридичних дисциплін: кримінального права, теорії держави та права, міжнародного права, кримінально-процесуального права, адміністративного права, криміналістики, філософії, соціології та інших.

Інформаційно-методичне забезпечення самостійних занять здійснюється підготовкою методичних матеріалів викладачами кафедри, надання студентам і слухачам можливості використовувати під час самопідготовки бібліотечний фонд, комп'ютерні ресурси тощо.

Базові знання, отримані при вивченні дисципліни «Кримінологія» стане підґрунтям для застосування отриманих знань при вивченні споріднених правничих дисциплін.

3. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		Лек.	Прак.	Лаб.	Сам. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1.					
Змістовний модуль 1. Загальна частина					
Тема 1. Поняття, предмет та система кримінології. Методологія та методика кримінології	10	2	-	-	8
Тема 2. Поняття злочинності. Вимірювання злочинності. Детермінація злочинності	14	2	2	-	10
Тема 3. Особа злочинця. Причини та умови окремого (одиночного) злочину. Віктимологія	16	4	2	-	10
Тема 4. Попередження злочинів. Кримінологічне прогнозування та планування	14	4	2		8
Разом за змістовим модулем 1	54	12	6		36
Модуль 2.					
Змістовний модуль 2. Особлива частина					
Тема 1. Кримінологічна характеристика насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи. Кримінологічна характеристика злочинів проти свободи, честі та гідності особи. Кримінологічна характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості	18	4	4	-	10
Тема 2. Кримінологічна характеристика злочинів проти власності. Кримінологічна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Кримінологічна характеристика екологічної злочинності	18	4	4	-	10
Тема 3. Кримінологічна характеристика злочинів проти громадського порядку та моральності. Кримінологічна характеристика злочинів проти суспільної безпеки. Кримінологічна характеристика злочинів, пов'язаних з наркоманією	14	2	2	-	10
Тема 4. Кримінологічна характеристика злочинів у сфері службової діяльності.	18	4	4	-	10

Кримінологічна характеристика злочинів проти правосуддя. Кримінологічна характеристика злочинів, вчинюваних в місцях позбавлення волі					
Тема 5. Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності. Кримінологічна характеристика організованої злочинності. Кримінологічна характеристика професійної злочинності	14	2	2	-	10
Тема 6. Кримінологічна характеристика жіночої злочинності. Кримінологічна характеристика злочинів неповнолітніх. Кримінологічна характеристика необережної злочинності	14	4	2		8
Разом за змістовим модулем 2	96	20	18	-	58
Усього годин	150	32	24	-	94

4. Програма навчальної дисципліни «Кримінологія»

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Загальна частина

Тема 1. Поняття кримінології. Кримінологія як наука і навчальна дисципліна. Предмет кримінології. Загальна характеристика його складових. Місце кримінології в системі наук. Система кримінології. Завдання кримінології. Методологія та методика кримінології.

Тема 2. Поняття злочинності, її ознаки та види. Вимірювання злочинності: кількісні і якісні показники (характеристики) злочинності. Їх значення для вивчення злочинності. Детермінація злочинності. Поняття латентної злочинності. Фактори, що обумовлюють латентну злочинність. Методи дослідження латентної злочинності. Стан та тенденції злочинності в Україні на сучасному етапі.

Тема 3. Особа злочинця. Кримінологічна характеристика особи злочинця. Класифікація злочинців. Індивідуальна злочинна поведінка. Детермінанти та механізм індивідуальної злочинної поведінки. Співвідношення соціального та біологічного в особі злочинця.

Причини та умови окремого (одиночного) злочину. Поняття кримінальної віктимології. Особа потерпілого. Класифікація жертв злочину.

Поняття фонових явищ в кримінології. Види фонових явищ. Вплив алкоголізму, наркоманії, табакокуріння, проституції, гомосексуалізму, інших відхилень сексуальної поведінки, безробіття, жебрацтва, бродяжництва, неправдивої пропаганди ЗМІ та інших сучасних негативних явищ на злочинність.

Тема 4. Попередження злочинів. Характеристика її складових. Класифікація заходів попередження злочинності. Поняття, види та значення кримінологічного прогнозування. Методи прогнозування злочинності: екстраполювання (екстраполяція), експертна оцінка, моделювання. Поняття та види кримінологічного планування боротьби зі злочинністю.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Особлива частина

Тема 1. Кримінологічна характеристика насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи. Кримінологічна характеристика злочинів проти свободи, честі та гідності особи. Кримінологічна характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості.

Тема 2. Кримінологічна характеристика злочинів проти власності. Кримінологічна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Кримінологічна характеристика екологічної злочинності.

Тема 3. Кримінологічна характеристика злочинів проти суспільного порядку та моральності. Кримінологічна характеристика злочинів проти суспільної безпеки. Кримінологічна характеристика злочинів, пов'язаних з наркоманією.

Тема 4. Кримінологічна характеристика злочинів у сфері службової діяльності. Кримінологічна характеристика злочинів проти правосуддя. Кримінологічна характеристика злочинів, вчинюваних в місцях позбавлення волі.

Тема 5. Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності. Кримінологічна характеристика організованої злочинності. Кримінологічна характеристика професійної злочинності.

Тема 6. Кримінологічна характеристика жіночої злочинності. Кримінологічна характеристика злочинів неповнолітніх. Кримінологічна характеристика необережної злочинності.

5. Теми семінарських занять з дисципліни «Кримінологія»

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття злочинності. Вимірювання злочинності. Детермінація злочинності.	2
2	Особа злочинця. Причини та умови окремого (одиночного) злочину. Віктимологія.	2
3	Попередження злочинів. Кримінологічне прогнозування та планування.	2
4	Кримінологічна характеристика насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи. Кримінологічна характеристика злочинів проти свободи, честі та гідності особи. Кримінологічна характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості.	4
5	Кримінологічна характеристика злочинів проти власності. Кримінологічна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Кримінологічна характеристика екологічної злочинності.	4
6	Кримінологічна характеристика злочинів проти суспільного порядку та моральності. Кримінологічна характеристика злочинів проти суспільної безпеки. Кримінологічна характеристика злочинів, пов'язаних з наркоманією.	2
7	Кримінологічна характеристика злочинів у сфері службової діяльності. Кримінологічна характеристика злочинів проти правосуддя. Кримінологічна характеристика злочинів, вчинюваних в місцях позбавлення волі.	4
8	Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності. Кримінологічна характеристика організованої злочинності. Кримінологічна характеристика професійної злочинності	2
9	Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності. Кримінологічна характеристика організованої злочинності. Кримінологічна характеристика професійної злочинності.	2
	Усього	24

Загальні методичні рекомендації по підготовці до семінарських занять з дисципліни «Кримінологія»

Приступаючи до вивчення передбачених навчальною програмою тем, студент повинен усвідомити, що кримінологія є основною, базовою юридичною наукою та учбовою дисципліною, опанування якої стане запорукою успішного навчання у вищому юридичному закладі освіти.

До розгляду на семінарських заняттях запропоновані найважливіші теми, опанування яких дасть студентам цілісне уявлення про злочинність, її детермінанти та заходи попередження злочинів та правопорушень, гарантуватиме придбання навичок, необхідних для успішного засвоєння юридичних знань.

При підготовці до семінарських занять необхідно використовувати рекомендовану викладачами навчальну літературу.

Студенти повинні враховувати, що знання, які становлять предмет кримінології, вдосконалюються в процесі державотворення останніх років, а тому можуть бути не висвітленими навіть в новітніх підручниках і навчальних посібниках. Отже, слід обов'язково користуватися конспектом лекцій, які викладач проводить з урахуванням наукових розробок провідних вчених-юристів стосовно розвитку кримінології, постановки і вирішення нових теоретико-правових проблем.

Враховуючи викладене вище, слід мати на увазі, що на заняттях розглядатимуться не тільки суто теоретичні питання, але й вирішуватимуться деякі практичні завдання на основі використання норм законодавства України.

Контроль рівня знань, отриманих студентом, здійснюватиметься шляхом оцінювання відповідей студента на семінарських заняттях та підсумкового тестування.

Викладачем заохочуватиметься написання студентами рефератів за темою кожного з занять, зміст яких доповідатиметься та обговорюватиметься і оцінюватиметься на заняттях.

6.,7.,9. Теми лабораторних, практичних та індивідуальних занять – не передбачено

8. Завдання для самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття злочинності. Вимірювання злочинності. Детермінація злочинності.	8
2	Особа злочинця. Причини та умови окремого (одиночного) злочину. Віктимологія.	10
3	Попередження злочинів. Кримінологічне прогнозування та планування.	10
4	Кримінологічна характеристика насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи. Кримінологічна характеристика злочинів проти свободи, честі та гідності особи. Кримінологічна характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості.	8
5	Кримінологічна характеристика злочинів проти власності. Кримінологічна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Кримінологічна характеристика екологічної злочинності.	10
6	Кримінологічна характеристика злочинів проти суспільного порядку та моральності. Кримінологічна характеристика злочинів проти суспільної безпеки. Кримінологічна характеристика злочинів, пов'язаних з наркоманією.	10
7	Кримінологічна характеристика злочинів у сфері службової діяльності. Кримінологічна характеристика злочинів проти правосуддя. Кримінологічна характеристика злочинів, вчинюваних в місцях позбавлення волі.	10
8	Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності. Кримінологічна характеристика організованої злочинності.	10

	Кримінологічна характеристика професійної злочинності	
9	Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності. Кримінологічна характеристика організованої злочинності. Кримінологічна характеристика професійної злочинності.	10
10	Кримінологічна характеристика жіночої злочинності. Кримінологічна характеристика злочинів неповнолітніх. Кримінологічна характеристика необережної злочинності	8
	Усього	94

10. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, семінарів-консультацій з тематики курсу за участю викладача і самостійну роботу студентів з постійним консультуванням, методичної та організаційної підтримки в дистанційному режимі. В курсі передбачена робота в форумах, участь в дистанційних семінарах, виконання практичних завдань, практикумів, контрольних завдань, написання есе та складання дайджестів, проведення комп'ютерного тестування..

11. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня навчальних досягнень під час семінарських, практичних занять та якості виконання індивідуальної і самостійної роботи та передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого модуля навчальної дисципліни.

Поточний контроль – проведення семінарських занять, відпрацювання академічних заборгованостей.

Поточний контроль під час проведення семінарських занять передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого навчального (змістового) модуля навчальної дисципліни та їх корекцію. Прозорість оцінювання рівня знань студентів забезпечується чіткими критеріями.

Модульний контроль – визначає якість виконаної студентом навчальної роботи з певного навчального (змістового) модуля та оцінюється за сукупними підсумками поточної успішності, включаючи виконану індивідуальну, самостійну та модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль – виставляється як сума балів з усіх модулів навчальної дисципліни та обраховується, як правило, як середнє арифметичне складових модулів.

По закінченню вивчення навчальної дисципліни студент складає семестровий залік (I семестр) та семестровий екзамен (II семестр).

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
Змістовний модуль 1			
Робота на лекції	0...0,5	10	0...5
Робота на практичних заняттях	0...2	7	0...14
Модульний контроль	6...10	1	6...10
Модуль 2			
Змістовний модуль 2			
Робота на лекції	0... 0,5	10	0...5
Робота на практичних заняттях	0...2	7	0...14
Модульний контроль	6...10	1	6...10
Модуль 3			
Змістовний модуль 3			
Робота на лекції	0... 1	3	0...3
Робота на практичних заняттях	0...4	2	0...8
Модульний контроль	6...10	1	6...10
Виконання РК	10...18	1	10...21
Усього за семестр			0...100

12.2. Якісні критерії оцінювання

Досягненню ними належного рівня **компетентності**, який за підсумками навчання визначається за такими критеріями:

Відмінний рівень компетентності (90-100): студент має системні знання, глибоко і повно засвоїв увесь навчальний матеріал, в якому легко орієнтується, володіє категоріально-понятійним апаратом, вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Може навести особливості інтерпретації правових явищ в різних теоріях, загальне та відмінне в різних позиціях вчених, як в національному так і міжнародному та європейському праві (в межах часу, предмету, простору). Здатен обґрунтувати перспективи розвитку правових явищ в Україні. Відповідь надається на основі знань державних програм, концепцій, проектів нормативно-правових актів, а також наукових джерел.

Добрий рівень компетентності (75-89): студент має ґрунтовні знання навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Володіє категоріально-понятійним апаратом та здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань. Може охарактеризувати склад

(зміст) явища (або внутрішню побудову явища) та його елементів. Може обґрунтувати призначення явища, яке конкретизується у його функціях (напрямках впливу на інші явища). Може навести подібність та відмінність з іншими спорідненими та протилежними явищами. Відповідь надається за декількома джерелами навчальної літератури, з посиланням на нормативно-правові акти та наведенням прикладів. При відтворенні знань застосовує продуктивний тип мислення.

Достатній рівень компетентності (60-74): студент має базові знання з навчальної дисципліни. Формулює юридичні поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Може виокремити ознаки явища та їх охарактеризувати (риси, властивості, аспекти). Відповідь надається за одним джерелом навчальної літератури. При відтворенні знань застосовує репродуктивний тип мислення, відсутнє системне викладення навчального матеріалу. Не вміє доказово обґрунтовувати свої судження, допускає неточності при використанні знань для вирішення практичних завдань.

Недостатній рівень компетентності (0-59): студент має фрагментарні знання, що базуються на попередньому досвіді, але не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);

- участь у не менше 3 заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування студентами результатів вивчення дисципліни «Кримінологія» є:

- усний виступ;
- виконання письмового завдання;
- тестування;
- есе, дайджест;
- реферат;
- складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу;
- ведення опорного конспекту лекцій;
- письмова самостійна робота;
- інші види навчально-наукової роботи (участь у гуртках, наукових конференціях тощо);
- підсумкова модульна робота;
- комплексна контрольна робота;
- залік;
- екзамен.

12.4 Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій

роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

13. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій;
2. Навчально-методичний забезпечення дисципліни (НМКД);
3. Матеріали для самостійної роботи студентів;
4. Інтернет-сторінки міжнародних та регіональних органів.

14. Рекомендована література

Базова:

1. Конституція України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141. (Розділи 1, 2). З наступними змінами і доповненнями.
2. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25. Ст.31. З наступними змінами і доповненнями.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Голос України*. 2012. № 90-91. З наступними змінами і доповненнями.
4. Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. №49. Ст.3186. З наступними змінами і доповненнями.
5. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» від 22.11.2018. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2019, № 17, ст.71
6. Кримінологія. Академічний курс/за заг. ред. О. М. Литвинова. Кол. авторів. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 588 с.
7. Українська кримінологічна енциклопедія/за заг. ред. В. В. Чернея, В. В. Сокурєнка; упоряд. О. М. Джужа, О. М. Литвинов. Харків. Київ: Харк. нац. ун-т внутр. справ; Нац. акад. внутр. справ, Кримін. асоц. України; Золота миля, 2017. 804 с.
8. Кримінологія: питання та відповіді/за заг. ред. О.М. Литвинова. Кол. авторів: Авдєєв О.О., Васильєв А.А. та ін. Х.: Золота миля, 2015. 324 с.
9. Кримінологічний довідник: довідкове видання/за наук. ред. д-ра юрид. Наук, професора, академіка НАПрН України Бандурки О. М.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, професора Джужі О. М. і д-ра юрид. наук, професора Литвинова О. М. Харків: Золота миля, 2013. 412 с
10. Кримінологія. (Загальна частина): підручник/за заг. ред. О. М. Бандурки. кол. авторів Блага А. Б., Богатирьов І. Г., Давиденко Л. М. та ін. Харків: Вид-во ХНУВС, 2010. 280 с.

Допоміжна:

1. Бандурка О. М., Литвинов О. М. Злочинність як об'єкт феноменологічного аналізу. *Право і безпека*. 2015. № 3 (58). С. 6–10.
2. Бандурка О. М., Литвинов О. М. Протидія злочинності та профілактика злочинів: монографія. Харків: Вид-во ХНУВС, 2011. 308 с.
3. Бєсчастний В. М. Кримінологічний аналіз стану злочинності в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 1. С. 207–213.
4. Блага А. Б. Насильство в сім'ї (кримінологічний аналіз і запобігання): моногр. Харків: ФО-П Макаренко, 2014. 286 с.
5. Бугаєць А. В. Корислива насильницька злочинність на залізничному транспорті України: моногр. Харків: Право, 2017. 244 с.
6. Голіна В. В., Лукашевич С. Ю., Колодяжний М. Г. Державне прогнозування і регіональне планування заходів запобігання злочинності в Україні/за заг. ред. В. В. Голіни. Харків: Право, 2012. 286 с.

7. Блажівський Є. М. Моніторинг протидії злочинності в Україні: моногр. Харків: *Золота миля*, 2013. 214 с.
8. Кулик О. Г. Злочинність в Україні: тенденції, закономірності, методи пізнання: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2011. 288 с.
9. Назаренко Д. О. Кримінологічний аналіз та протидія фоновим для злочинності явищам: моногр. Харків: *Золота миля*, 2013. 216 с.
10. Шкуро В. В. Суїцидальність в Україні: кримінологічна характеристика та протидія: моногр./за наук. ред. Ю. В. Орлова; Кримінологічна асоціація України. Харків : *Панов*, 2017. 228 с.
11. Храмцов О. М. Кримінально-правове та кримінологічне забезпечення охорони особи від насильства : моногр. Київ : НікаНова, 2015. 314 с.
12. Перелигіна Р.В. Протидія жіночому сімейному насильству: компаративістський аналіз // Протидія злочинності: теорія та практика : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 19 жовт. 2016 р.) / орг. конф.: О.М. Толочко. С. 444-446.
13. Правові та організаційно-тактичні основи попередження і розкриття злочинів, пов'язаних із застосуванням вибухових речовин чи бойових припасів: монографія / Антонов К.В., Діденко С.В., Філіпенко Н.Є. Херсон : Вид. Чуєв С.М., 2007. 188 с.
14. Правові та організаційно-тактичні основи профілактики пенітенціарної злочинності: навч. посібник // Кол. авторів: Н.Є.Філіпенко, Шендрік В.В., Марков С.В. // ХНУВС. - К.: УВПД ГШ МВС України, 2010. - 116 с.
15. Стрільців О. М. Запобігання наркозлочинності: досвід Нідерландів. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ 2016. № 4 (101). С. 215-225.

15. Інформаційні ресурси з дисципліни «Кримінологія»

1. Верховна Рада України. URL : <http://portal.rada.gov.ua/>.
2. Президент України. URL : <http://www.president.gov.ua/ru/>.
3. Верховний Суд. URL : <http://www.scourt.gov.ua/>.
4. Академія правових наук України www.apnu.kharkiv.org Законопроекти України (сайт ВРУ) www.zakon.gov.ua
5. Конституційний Суд України. URL : <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>.
6. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних та кримінальних справ. URL : <http://sc.gov.ua/>.
7. Газета "Урядовий кур'єр" www.ukcc.com.ua
8. Газета "Юридична практика" www.practix.com
9. Міністерство внутрішніх справ України. URL : <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index>.
10. Міністерства Юстиції України www.gdo.kiev.ua
11. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
12. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>.
13. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. URL : <http://korolenko.kharkov.com/>.
14. Юридичний факультет Львівського національного університету ім. Івана Франка www.lawschool.lviv.ua
15. Юридичний факультет Академії управління та інформаційних технологій www.ariu.berdyansk.net
16. Юридичний факультет Київського національного економічного університету www.uf-kneu.kiev.ua
17. Юридичний сайт Київського національного університету внутрішніх справ www.naiau.kiev.ua

18. Освітній портал Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна
www.osvita.org.ua
19. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua
20. Національна Парламентська бібліотека України www.nplu.kiev.ua
21. Бібліотека ім. Лесі Українки www.lucl.lucl.kiev.ua
22. Бібліотека Верховної Ради України www.rada.kiev.ua/library
23. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка
www.korolenko.kharkov.com